

ULLENSAKER
KOMMUNE

2021

ÅRSPLAN 2021
ULLENSAKER KOMMUNALE
BARNEHAGER
FLADBYSETER

Innhold

Innledning	3
Barnehagens planverk	4
Våre barnehager	5
Språk:	6
Lek, læring og vennskap:	7
Omsorg:	8
Danning:.....	9
Barns medvirkning	10
Progresjon:	11
Overganger:	12
<i>Tilvenning:.....</i>	<i>12</i>
<i>Overgang mellom avdelingene:.....</i>	<i>13</i>
<i>Overgang mellom barnehage og skole.....</i>	<i>14</i>
Foreldres medvirkning i planarbeidet:.....	15
Dokumentasjon og vurdering:.....	16
Livsmestring og helse:	17

Innledning

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. (Barnehageloven)

Årsplanen er:

- Et arbeidsredskap for personalet for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.
- Et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.
- Et grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.
- En informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

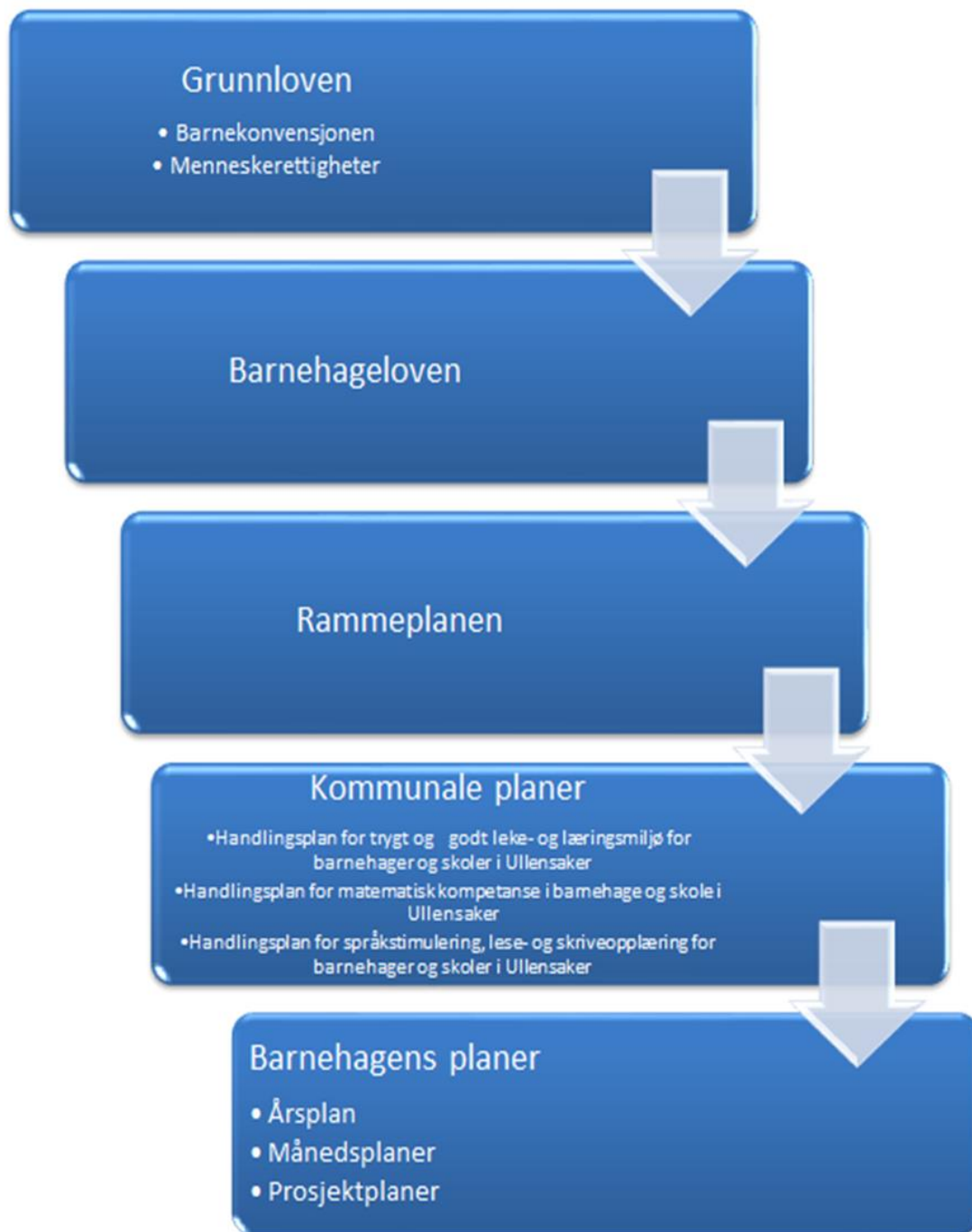
Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, dannelse, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem (jf. rammeplanen, s. 54). Planen er et arbeidsdokument og skal gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes.

Årsplanen skal gi leseren et bilde av «slik gjør vi det» i våre barnehager. Årsplanen konkretiserer barnehagens arbeid med rammeplanens innhold og beskriver barnehageårets spesielle satsingsområder.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg, og skal være klar til start av kalenderåret. Godkjennes siste SU møte i desember. Personalet og SU skal være enige om tiltak i egen barnehage som lokale tilpasninger.

Barnehagens planverk

Våre barnehager

Vårt leke- og læringsmiljø handler om hvordan vi har det sammen i barnehagen. Det dreier seg om de mellommenneskelige forholdene, det sosiale miljøet og hvordan barn og ansatte opplever leke- og læringssituasjonen. Et trygt og godt leke- og læringsmiljø er et grunnleggende fundament for utvikling, læring og god psykisk helse. Trygghet, inkludering og fellesskap i barnehagen har stor betydning for livsmestring og helse for barn.

Både barn og voksne skal kjenne seg trygge og inkludert i fellesskapet. Et langsiktig og systematisk arbeid er nødvendig for å skape, utvikle og vedlikeholde trygge og gode leke- og læringsmiljø. Dette innebærer god pedagogisk praksis, fokus på arbeid med gode relasjoner, forebyggende tiltak og systematisk oppfølging av mobbing og krenkelser i den enkelte barnehagen.

Fokusområder for kommunale barnehager: Språk, lek og vennskap.

Språk:

Et godt språk handler om å kunne gjøre seg forstått. I barnehagen har vi ansvar for at alle barn utvikler et språk som er funksjonelt ut fra alder og modenhet. Det å kunne delta i lek er viktig for å kunne utvikle språket, og for å leke er det viktig å kunne språk. Leken blir derfor en viktig arena å øve både språk og relasjonskompetanse.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet deltar i gode samtaler med alle barn i hverdagsaktiviteter
- Bøker er tilgjengelig på avdelingene.
- Personalet er gode språkmodeller, og benevner det vi gjør og ser
- Alle barn blir lest for og lest med.
- Sanger, rim og regler er en del av hverdagen.
- Barnehagen har aktive og lekende smågrupper med fokus på begreper
- Personalet anerkjenner og verdsetter barnas ulike språk og kommunikasjonsuttrykk.

Tiltak språk i Fladbyseter barnehage:

- Personalet skal invitere til ulike samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål.
- Personalet skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulerer til språklig nysgjerrighet og utvikling.
- Barnehagen skal ha språkgrupper med fokus på å styrke språkinnlæring.

Lek, læring og vennskap:

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og er viktig for opplevelsen av en god barndom. Leken er nødvendig for barns utvikling og læring, og er barnets viktigste aktivitet. I barnehagen har vi ansvar for å legge til rette for og videreutvikle god lek. Barna skal også oppleve vennskap og videreutvikle god sosial kompetanse. Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre.

Kjennetegn på god praksis:

- Skolestarterne er sammen med en voksen ansvarlig for trivselspatruljen. Her er det stort fokus på inkludering og fellesskap gjennom styrte leker og aktiviteter.
- Barna har god lekekompetanse og klarer å ta eget initiativ til lek.
- Barn opprettholder god lek, og er i lek over tid.
- Personalet stimulerer barnas nysgjerrighet og utforskertrang.
- Personalet legger til rette for ulike typer lek/lekemiljø tilpasset alder og behov.
- Personalet deltar i lek på barnets premisser og bidrar til å videreutvikle lek og vennskap.
- Personalet veileder barnet i lek og samspill med andre barn.
- Personalet gir barna opplevelser som fører til felles lekereferanser.

Tiltak lek, læring og vennskap i Fladbyseter barnehage:

- Personalet skal følge barna i leken og være sensitive, pålogget og til stede. Alle barna skal oppleve å ha en lekevenn i barnehagen.
- Personale skal observere og være tett på barnas lek for å sikre at alle barn skal oppleve at mobbing og utestengning blir tatt på alvor. Trivselspatrulje programmet skal benyttes i dette arbeidet.
- Personalet skal lære barn til å løse problemer på en konstruktiv måte og hvordan de skal hjelpe venner uten å være sinte.

Omsorg:

Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel. Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet møter alle barn med interesse, lydhørhet, nærhet (både fysisk og psykisk), innlevelse, og evne og vilje til samspill.
- Personalet viser varme og er tydelige/ autoritative voksne
- Barna utvikler evne til å ta andres perspektiv og forstå andres følelser, vise omsorg og empati.
- Personalet oppfordrer barn til å utøve omsorgsfulle handlinger gjennom lek eller aktiviteter.

Tiltak lek, læring og vennskap i Fladbyseter barnehage:

- Personalet skal følge barna i leken og være sensitive, pålogget og til stede. Alle barna skal oppleve å ha en lekevenn i barnehagen.
- Personale skal observere og være tett på barnas lek for å sikre at alle barn skal oppleve at mobbing og utestengning blir tatt på alvor. Trivselspatrulje programmet skal benyttes i dette arbeidet.
- Personalet skal lære barn til å løse problemer på en konstruktiv måte og hvordan de skal hjelpe venner uten å være sinte.

Danning:

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre, og setter barnet i stand til å kunne ta egne valg, reflektere over egne handlinger og væremåter samt bli en selvstendig deltaker i et demokratisk fellesskap.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet viser respekt for den kommunikasjonen som barna har og interesse for det de sier.
- Barna opplever vennskap og er inkludert i fellesskapet
- Personalet er gode samtalepartnere, samhandlingspartnere og veiledere.
- Personalet forsterker det positive barna gjør og sier.
- Personalet fremmer likestilling og motvirker alle former for diskriminering

Tiltak danning i Fladbyseter barnehage:

- Personalet gir omsorg gjennom å trøste, hjelpe og la dem utvikle seg selvstendig.
- Personalet skal ha fokus på relasjonsbygging, konfliktløsning og gode samspillmønstre i leken. Lekemiljøet skal innby til rollelek.
- Personalet skal være gode rollemodeller for barna og hverandre
- Glede og humor skal være i barnets hverdag i barnehagen.

Barns medvirkning

Barnehagen er en viktig arena for inkludering og for utvikling av demokratiske verdier. For å føle seg betydningsfull og ha innflytelse i egen hverdag skal barnets stemme bli hørt. Deres ytringer skal vektlegges etter alder og modenhet.

Kjennetegn på god praksis:

- Barn erfarer å få innflytelse på barnehagens hverdag og planarbeid
- Barns ytringer blir hørt, samtidig som barnet får erfaring med å inkludere andres meninger i et fellesskap.
- Personalet gir alle barn mulighet til å bidra inn i fellesskapet.

Tiltak barns medvirkning i Fladbyseter barnehage:

- Personalet skal være bevisst på barnas synspunkt og legge til rette for at barna får erfare å ha innflytelse på ting som omhandler dem.
- Personalet skal være bevisst på barnas uttrykksform. Alle barn skal lære hvordan de kan bruke sin medvirkning ved å be om hjelp og støtte hvis de opplever å bli ekskludert i leken eller bli krenket av andre
- Personalet skal legge til rette for at alle barn trives i lekemiljøet og at de får oppleve at deres bidrag er viktig.

Progresjon:

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære, og oppleve fremgang. Vi arbeider med at barna skal få rike og varierte opplevelser gjennom lek og de ulike fagområdene.

Det fysiske rommet, de lekene og materialer barna møter i barnehagen har betydning for deres utvikling. Ved at personalet endrer og tilfører nye elementer til leke- og læringsmiljøet ut fra barnas utvikling gjennom året, legger vi til rette for progresjon. Personalet skal inspirere og tilføre nye perspektiver og elementer for å gi barna nye erfaringer, eller for å utvide de erfaringene som barna allerede har.

Kjennetegn på god praksis:

- Personale som observerer, kartlegger og følger opp barnets utvikling.
- Lekemiljøer og materialer tilpasset barnegruppas utvikling, som er lett tilgjengelig for barna.
- Personale som forstår hvert enkelt barns interesse og behov, og kan støtte barnet i sin utvikling.
- Mye arbeid i smågrupper der lek og aktiviteter er tilpasset barnas utvikling, og barna opplever mestring.

Tiltak progresjon i Fladbyseter barnehage:

- Personalet skal legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i læringsaktivitetene
- Personalet skal bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter.
- Personalet observerer barnets utvikling og lager tiltak når barnets utvikling stagnerer.
- Personalet lager temaarbeid hvor alle fagområdene er representert.

Overganger:

Tilvenning:

Den første overgangen barna møter er fra hjem til barnehage. Vi er opptatt av at kvaliteten på den første overgangen skal være god, fordi det kan bidra til mestring av andre overganger seinere i livet. Det er viktig at vi gir tid til å skape en trygg tilknytning til personalet, med foreldrene til stede. Det skal settes av god tid til tilvenning. Det anbefales at tilvenning tilpasses hvert enkelt barn og familie, og varer minst en uke. Personalet har ansvar for å skape gode relasjoner, og å leke med barna. Foreldre har ansvar for å ivareta barnas rutiner, som mat, stell og legging den første tiden.

Kjennetegn på god praksis:

- Tilvenningssamtale før barnet starter i barnehagen.
- Lekegrupper/besøksdager før barnet starter i barnehagen (på våren).
- Egen tilvenningsplan som sendes ut til foreldre
- Barn og foreldre er trygge og viser tillit.
- Foreldre er trygge på hva som forventes av dem i tilvenning.
- Barnet har en trygg tilknytningsperson.
- Barnet etablerer gode relasjoner med andre barn og voksne.
- Barnet tar initiativ til og utforske omgivelsene.

Tiltak overgang i Fladbyseter barnehage:

- Personalet skal legge til rette for at barnet kan komme på besøksdager før det starter i barnehagen på høsten.
- Personalet gjennomfører tilvenningssamtaler med nye foresatte så raskt som mulig, helst før barnehagestart for å kunne legge til rette for best mulig tilvenning for det enkelte barnet.
- Personalet skal være imøtekommende til foreldrene og ta initiativ til å bli kjent med barnet.

Overgang mellom avdelingene:

Overgang mellom avdelingene skal være trygg og oversiktlig for barn og foreldre, slik at de får god tid til å bli kjent med den nye avdelingen. Tilvenningen starter på våren.

Kjennetegn på god praksis:

- Foreldrene får tilbud om en førstegangssamtale før barnet flyttes over til ny avdeling.
- Godt samarbeid mellom avdelingene.
- Barnet har med en kjent voksen over til ny avdeling i tilvenningsperioden.
- Barnet har god relasjon til tilknytningsperson på ny avdeling.

Tiltak overgang mellom avdelingene i Fladbyseter barnehage:

- Personalet skal legge til rette for at barnet skal få en trygg overgang til ny avdeling. Barnet skal gå på frokostbesøk og være med i samlinger på ny avdeling i perioden før det begynner med besøksdager.
- Personalet som skal ta imot det nye barnet har ansvar for å sette opp overgangsplan og innhente opplysninger om barnet.
- Personalet som skal sende barnet videre til ny avdeling har ansvaret for å snakke med foreldrene for å avtale overgangsperioden.

Overgang mellom barnehage og skole

Å starte på skolen er en stor begivenhet i alle barns liv. Overgangen fra barnehagebarn til elev er en tid barna skal se frem til med glede, nysgjerrighet og forventning.

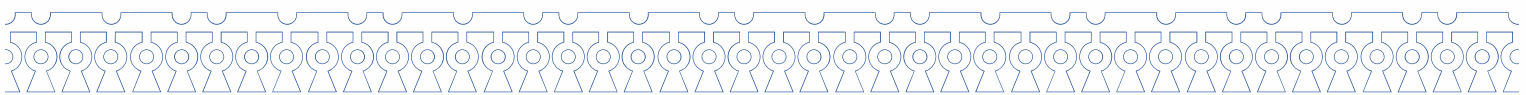
Målet er å sikre en god skolestart og sammenheng i det helhetlige læringsløpet. Ullensaker kommune utarbeider i disse tider egen plan for overgang barnehage/skole.

Kjennetegn på god praksis:

- Barn og foreldre opplever helhet og oversikt i overgangen.
- Barna gleder seg til å begynne på skolen/SFO.
- Foreldrene er trygge.
- Barna er kjent med nærskolens uteområde.
- Barna kjenner igjen flere av lekene i skolegården gjennom trivselspatruljen.

Tiltak overgang mellom barnehage og skole i Fladbyseter barnehage:

- Personalet har ansvar for å ha gode læringsmiljøer som fremmer motivasjon og læringsvilje
- Personalet har ansvar for å besøke nærskolen og lage avtaler med skolen slik at skolestarterne kan komme og leke på skoleområdet samt bli invitert på enkelte aktiviteter skolen har.
- Personalet har ansvar for å invitere fadderne til besøksdag hvor man har natursti, samling og frilek sammen med skolestarterne.
- Personalet har ansvar for å invitere enkelte faddere til å ha lesestunder i barnehagen.

Foreldres medvirkning i planarbeidet:

Foreldrene er en viktig ressurs for barnehagen. Et godt samarbeid skaper trygghet og forutsigbarhet mellom hjem og barnehage der barnets beste alltid er målet.

Foreldrene skal være med på å utarbeide lokale tiltak i den enkelte barnehage gjennom SU. Brukerundersøkelsen vår avsluttes i desember, eventuelle tiltak etter brukerundersøkelsen kommer som vedlegg til årsplanen.

Kjennetegn på god praksis:

- Foreldrene og personalet har tett og god dialog om hvert enkelt barn.
- Samarbeidsutvalget fremmer saker som er av interesse for fellesskapet.
- Personalet involverer foreldrene i barnehagens planer og innhold, blant annet barnehagens årsplan.
- Foreldremøter to ganger i året. Her får blant annet foreldre medvirke i forhold til brukerundersøkelsen.
- Tilbud om minimum to foreldresamtaler i året.
- SU møter etter årshjul, og ellers ved behov.

Tiltak foreldres medvirkning i planarbeidet i Fladbyseter barnehage:

- Personalet skal ha god kommunikasjon med foreldrene og passe på at barnet får god omsorg, utvikling og trivsel både i barnehagen og i hjemmet.
- Personalet skal hjelpe, støtte og veilede foreldrene ved behov.
- Personalet skal være åpne for eventuelle endringer foreldrene foreslår.

Dokumentasjon og vurdering:

De ansattes kompetanse er den viktigste faktoren for utvikling av barnehagen som organisasjon. Barnehagen skal være en lærende organisasjon der personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller.

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet vårt. Dette skal bygge på felles refleksjoner som hele personalgruppa er involvert i. Vurderingen vi gjør skal føre til kompetanseutvikling av barnehagen som helhet.

Kjennetegn på god praksis:

- Praksisfortellinger som utgangspunkt for refleksjon og vurdering av det pedagogiske arbeidet.
- Pedagogisk tilbakeblikk til foreldrene.
- Observasjoner og kartlegging av enkeltbarn eller gruppa.
- Hele personalgruppa deltar i vurderingsarbeidet

Tiltak dokumentasjon og vurdering i Fladbyseter barnehage:

- Personalet skal følge med på barns trivsel og helhetlige utvikling gjennom observasjoner i hverdagen, samspill med det enkelte barn og barnegruppen.
- Personalet skal reflektere over læringsutbytte av valgte aktiviteter og evaluere hva som skal videreføre og utvikle av aktiviteter senere.
- Personalet skal legge til rette for at foreldrene skal kunne få best mulig innblikk av barnets hverdag i barnehagen.

Livsmestring og helse:

Livsmestring handler om å kunne håndtere både medgang og motgang, samt å styrke troen på egne evner til å mestre livet ikke bare her og nå, men også i fremtiden. Vi har stort fokus på et trygt og godt leke- og læringsmiljø, og relasjonskompetanse.

Kjennetegn på god praksis:

- Personale som utfordrer og støtter barn i hverdagssituasjoner.
- Personale som bekrefter, og hjelper barnet med å regulere følelser.
- Personale som hjelper barn til å leke.
- Personale som oppdager, undersøker og håndterer krenkelser/mobbing.
- Barna har mulighet til å delta i fysisk aktivitet, og får tilstrekkelig med ro og hvile.
- Barna utvikler matglede og sunne vaner

Tiltak livsmestring og helse i Fladbyseter barnehage:

- Personalet legger til rette for motorisk lek både ute og inne.
- Personalet skal legge til rette for at alle barna får positive erfaringer sammen med nærværende voksne og andre barn, samtidig bidra til at barn får en robusthet som gjør at barna tåler livets oppturer –og nedturer bedre.
- Personalet skal gjennom et kompetansetilbud om barnehagemiljø og krenkelser utviklet av høgskolen i innlandet. Denne kompetanseprosessen hvor hele personalgruppen utvikler seg sammen foregår over tre semestre.

